

strani hude sovražnike, zlasti Pruse. Zato nas veseli, kedar slišimo, da se za našo vojno kaj srečnega zgodi. Tako tudi sedaj, ko slišimo, da je cesarski major Uhacij izumil in vltiti dal nove kanone, ki so po 1500 silovitih strelah še popolnem nepoškodovani. Ali to našim liberalnim pisarjem ni po volji. Vedno nam godijo, naj si damo na Pruskem za dragi denar napraviti Krupovih kanonov. Tako, denar bi naj Prusom vphali, in vrh tega še se bati imeli, da nam njih še Prusi kde naglo ne poberejo? Te dni so močno reko Donavo potegnili bliže mesta Dunaja, ker so njej pripravili više 7000 sežnjev dolgo novo strugo; kar je stalo veliko milijonov fl. in 5 let dela.

Na Ogerskem se je začelo volilno gibanje. Minister Tisza se je že oglasil za poslanca v Debreczina, mesto Eperies pa namisli potegniti s Senyeom. Tega moža konservativna stranka je osnovala nov list: Kelet Nepe (narod vzhoda). Romuni so imeli na Erdeljskem shod in sklenili, da ne volijo. Naj Madžar razsaja, dokler se sam ne pogubi in potopi — v presilnih dačah in gospodarskem neredu.

V hrvatskem saboru je dr. Mikanec hudo napadel bana i hrvatskega ministra; uni mu je le sluga, ta pa listonoša madžarskega ministra. Nobeden mu ne varuje dovolj samostalnosti hrvatske dežele.

Vnanje države. Nemškega cesarja zaporedom obiskujejo vsi sosedni kralji in kraljiči, ker se ga bojijo. Ravno sedaj je pri njem švedski kralj s kraljico vred. Da vsled tega Prusom greben raste, to vsakdo lahko veruje. So pa tudi že hudi, zakaj se kuja belgijski in danski kralj, da ne pride v Berlin.

Franzosi se v svojem državnem zboru zopet kregajo, deželi pa nove dače nalagajo. Ravno sedaj so vrgli večji davek na sol. Lahki sicer pred celim svetom trdijo, da se od Prusov ne dajo zoper sv. Cerkev ščuvati. Vendar v djanji drugače ravnajo. Zaprli so te dni palermškega nadškofa. Karlisti močno napredujejo. Imajo že četverno armado. Te dni so na 3 krajih zmagali in poveljnika sovražnega brodovja usmrtili in več ladij potopili. Črez leta dni bo Don Karlos gospod vse Španije.

V mali Aziji na Turškem bil je strahovit potres. Više 2000 ljudi je ubitih.

Za poduk in kratek čas.

Novocelje.

S. Med gradovi na slovenskem Štajeru zavzema v vsakem obziru častno mesto grajščina Novocelje. Krasno grajsko poslopje je lepe spodnje savinske doline najlepši kinč. Nje posestniki, pa, če tudi ne slovenske krvi, so bili večidel udani ali vsaj ne nasprotniki našemu narodu. Sedanji posestnik, za vse dobro vneti, knez Leon Salm,

ima velike zasloge za ustanovljenje banke Slovenije, ktere je predsednik; njegova sina prince Alfred in Juri, sta bila med prvimi ndi katol. tiskovnega društva in kar je za našo slovstveno zgodovino jako zanimivo v novoceljski grajšini je l. 1848 narodni duh prešinil ter vzbudil prvo slovensko pevkinjo in pisateljico Franciško Hausman. —

Novocelje ti je pozidano na levi strani velike ceste, ako greš iz Celja v Ljubljano in sicer 1³/₄ ure od Celja in 1¹/₄ ure pred Žalcem. Grajšini nasproti na desni strani tik ceste stoji velik kamnat križ, ki se daleč na okrog vidi. Podlaga križu je velik štirioglat marmor do 200 centov težak z nemškim napisom: K božji časti postavila grajščina novoceljska leta 1842. — Na njem stoji križ iz črnega marmora z lepo pozlačenjo podobno Izveličarjevo. Visok je ta križ 35 čevljev. — Na levi strani ceste pred vhodom v drevored, ki pelja h grajšini, so odprta iz kamna umetno izsekana vrata, pred katerimi kamene klopi trudne potnike vabijo k počitku. Skozi ta vrata po 200 sežnjev dolgem drevoredu prideš do velikih grajskih vrat. Tu še le poprej nekoliko z drevoredi zakrito poslopje vidiš v njegovi veličastni lepoti. Grad je štirioglato poslopje, 120 stopinj dolgo in 40 stopinj široke, postavljeno v lepem novitaljskem slogu po načrtu cesarskega grada Schönbrunn pri Dunaji. Postavil ga je Anton grof Gaisruk med leti 1754—1760, blizu razpadlega grada Brumberga. Zato še ljudstvo zdaj Novocelje tako imenuje. Pravljea pripoveduje, da so streho starega celjskega gradu na Novocelje postavili, kar ni res, pač pa so menda kamenja od odnot dobivali.

Kakor na straži stojita pred grajskimi vrati na visokih kamenih stebrih Samson in Herkulj, mojsterski podobi preteklega veka. Velika vrata, skozi ktera se le vozi, so slogu primerno krasno izdelana. Nad njimi visi pozlačen grb Gaisrukov. Na vsaki strani pa so manjša vrata, skozi ktera ljudje navadno hodijo. Velika lopa je vratom primerno po štirih kamenih stebrih v 3 dele razdeljena. Ako prideš skozi vrata v grad, vidiš na desno veliko obednico, na levo pa lepo grajsko kapelico. Plak v kapeli je iz belega in rdečega marmora lično sestavljen; stene so z zlatim lepoticjem ozaljšane, strop pa je z imenitnimi podobami na presno zmalan. — Pod zemljo ste dve lepi kleti v katerih je prostora za 52 štrtinjakov vina. — V prvem nadstropju je mnogo manjših sob, ki so se nekdanj rabile za pisarne in za stanovanje uradnikov. V drugem nadstropju zasluži pred vsem omenjena biti velikanska dvorana, ki je 27 čevljev visoka ter sega skozi tretje nadstropje in še pod streho. Plak je tudi tukaj z raznobrojnimi kamenimi ploščicami lično sestavljen, ki so z marmornatim prahom ometane. Obokov strop je malan z umetnimi podobami, n. pr. cesarica Marija Terezija od vilinskih duhov obdana daja grofu

Gaisruku njegove pravice, ključke komorske, časti in grb. Skozi stranska vrata prideš iz te dvorane na balkon nad velikimi vrati. Iz tega balkona se ti razgrinja čaroben razgled po celi savinski dolini in po prijaznih bližnjih hribih. — Na obeh straneh dvorane še je cela vrsta sob, napolnjenih s kraljevskim pohištvo. Omenimo samo tako imenovano kitajsko, potem, grofovsko in pomorsko sobo. Slednja se tako imenuje, ker so na preprogah po steni namalane luke jadranskega morja. V 3. nadstropji je tudi množina sob, pa manjših. Tukaj je tudi grajsko gledališče.

Dragocenih stopnic, ki vse 3 nadstropja vežejo, ne smemo prezreti. Kajti zraven lepo spletenega železnega omrežja, nahajajo se v ležeči legi na vsakem konci stopnic po 2 kamnati podobni v človeški velikosti. Predstavljajo paganske vile in rojenice. Tudi te podobe so delo mojster-skih rok. — Na vzhodni strani grajsine, brž ko ne na torišči starega Brumberga, stoji veliko gospodarsko poslopje. Na zahodni strani ima vhod v obokan s kamnatimi stebri podprt konjski hlev, v katerem ima 12 konj prostora. Od severne strani je vhod skozi dvojna vrata v obokan in tudi s stebri podprt hlev za 20 krav, in v drugi temu čisto enak hlev za 40 volov. Nad hlevi je razun različnih shramb, jako lepa žitnica. Opaziti je vredno da je to poslopje okolj in okolj s kamnom podzidano in da so vsi podboji pri vratih in oknih tudi iz kamna. H grajsini še spada dobro vredjena sušilnica za hmelj, drevarnica, ledenica, bram za družino in kozole.

K. Pravi odgovor. V životopisu P. Smeta iz jezuit. reda, slavnega misijonarja v severni Ameriki se bere sledeče.

P. Smet jezdi nekega dne do oddaljene postaje, da bi se pri obilnih svojih misijonarskih opravilih na parobrodu prepeljati dal. Ker je pa konj, katerega jezdi, že star in slaboten bil, mu na daljnem potu opeša in krepne. Misijonar odveže sedlo, ga na ramo zadene in gre pešice dalje. Ko pa pride s sedlom na rami do zaželenje štacije, ga popotniki čakajoči na parobrod, z glasnim zasmehom sprejmejo. P. Smet pa mirno odloživši sedlo v kot se vsede k mizi, da bi pri poliči piva otrujene ude okrepčal.

Vse zabavljivce prenaša tiho. Naposled se mu bliža krivoversk pridgar, t. j. pridgar takih, kiso od prave vere od padli, in priliznjeno vpraša: Oče misijonar, kako pa to, da Vi sedlo nosite? Misijonar odgovori: zato ker je prešnji nositelj krepnil. Oho — pravi pridgar, ali ste mu dali pred smrtjo tudi poslednje olje? — Ne — odgovori O. Smet. — To bi bila Vaša dolžnost. — Kajti ravno kar pred smrtjo je mrhasti konj od padnik postal. Pridgar je nos pobesil in — šel.

Razne stvari.

(Grof Ferdinand Brandis) v Mariboru je postal komander papeževega reda sv. Gregorija in telegrafov predstojnik g. Kralj je dobil vitežki križec istega reda. Blagi grof je vrl podpornik naše katoliške reči in mnogoletni predsednik kat. društva v Mariboru.

(V poslednjem občenem zboru Matice slov.) bili so vsi od Novic, Slovenca in Slov. Gosp. priporočani za odbornike izvoljeni. Za predsednika na mesto Koste so postavili očeta Slovencev: dr. Jana Bleiweisa. Slava mu!

(Ustrelil) se je 25. maja v Mariboru sicer priden in zvest vojašk vodja, (Führer) J. Žnidar, doma iz Konjic, in sicer zavolj neke babele, ki ga je zapustila. Nespametna, grešna ljubezen je pač že veliko nesreče učinila!

(Pri sv. Misijonu v Cmureku) štejejo 4500 oseb, ki so pobožno sprejele sv. Reš. Telo. Namenjeni misijon pri sv. Jurji na Štifiugi pa je c. k. glavarstvo prepovedalo zavolj osepnic, ki jih pa ondi nihče nima!

(Vojaških vaj) v Mariboru se udeležuje 1600 rezervistov. Vaje bodo trajale do 6. junija. Zamudniki pa bodo še dalj časa morali ostati.

(Hlev fajmoštra v) Poličanih je nekdo užgal. To je v kratkem 5. požar v Poličanih. Požigalec ne morejo dobiti. Sum leti na nekega učitelja pa komija.

(Tatovi v št. Lenartskem okraji) so ukradli Lovr. Kotmanu v Gastaraji 100 pintov vina, Jerneju Vogrinu 2 kravi, in Jak. Zemljiču v Ročici 1 tele.

(Nesreča na Dravi.) Pri Vuhredu se je hotel J. Vajdel s svojim sinom peljati črez Dravo v malem čolnu. Toda veslo mu obtiči v neki skali in ko ga hoče izmekniti, pade v reko in zgine v valovih. Sin se je rešil.

(Štajerska hranilnica v Gradci) je obhajala petdesetletnico svojega obstanka in pri tej priliki 193.000 fl. razdelila na dobre namene, večjidel — v Gradci.

(V laških toplicah) je med 20 topličarji 1 polkovnik, 3 majori, 2 nadlajtenanta, 1 vojni komisar, 2 vojna oskrbnika.

(Ploha in povodenj) ste pri Skomrih in na Paki pri Konjicah skoro vse, kar je bilo posejanega odnesli in raz njiv poplavalili.

(Poljedelska razstava) bo letos v Slov. Bistrici 11., 12., 13. septembra. Priprave so se že začele.

(Človeški liberalci) so pokazali svojo grdo nestrpljivost s tem, da nečejo v mestnem odboru z vrlim g. Rosbacherjem zborovati, ker so ga vrli Katoličani izvolili, liberalca pa zavrgli. Hočejo vsi odstopiti. No, le poberiti se in dajte bolj strpljivim ljudem prostora!

(Za katol. pol. društva) imenitno knjigo kneza Lichtensteina: Die Interessenvertretung priporočamo. Dobi se za 60 kr. po nakaznici pri Carl Satori, Wien. (Wallnerstrasse, 7.)